

Lazutkin, Rusya ve ABD'nin uzay alanında bu alanda yeni olan diğer ülkelere eğitim veren devletler haline geldiğini ifade ederek “Şu anda birçok ÷lke uzay çalışmalarına dahil. Avrupa ÷lkeleri de Japonya da Latin Amerika ÷lkeleri de bu çalışmalara dahil oluyor. Ben şunu söyleyebilirim; biz uzay alanında iki devletten öte bir bütün gibiyiz. Biz şu anda uzay alanında yeni bir adım atacağız, bu yeni adım da Mars yürüyüşü diyebiliriz” diye konuştu.

Rus kozmonot Aleksandr Lazutkin, Rus Dili ve Kùltürü Merkezi (RUSMER) ile Bilim ve Ütopya dergisinin davetiyle Ankara'yı ziyaret ediyor. Ziyaretinde ilk olarak düzenlenen basın toplantısında gazetecilerin sorularını yanıtlayan Lazutkin, bugün ve yarın Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) öğrencileriyle “Mir Uzay İstasyonu Konferansı” kapsamında buluşacak.

‘MARS'TA BİR İNSANIN YÜRÜDÜĞÜNE ŞAHİT OLACAĞIMIZA İNANIYORUM’

Basın toplantısında gazetecilerin sorularını yanıtlayan Lazutkin, uzay yolculuğu öncesinde ve sonrasında neler hissettiği sorusunu yanıtlarken “Uzaya çıktığımda üç amacım vardı. İlki, uzaydan dünyamızı görmek, ikincisi sıfır yerçekimi ortamında bulunmak, üçüncüsü de belki uzaylılarla karşılaşmak. Kozmonot olduğum zaman hayalim şunlardı; Ay'da ve aynı şekilde Mars'ta yürüyebilmek” dedi.

Uzay alanında yirminci yüzyılda çok önemli gelişmeler katedildiğini, fakat Mars yolculuğunun halen gerçekleştirilemediğini ifade eden Lazutkin, “Kozmonot olarak hayatıma başlarken çok heyecanlıydım ve düşündüm ki acaba ben geç mi kaldım, Mars yolculuğunu kaçırabilir miyim, tecrübem az, Mars'ta çoktan gelişmeler başlayacak, ben yetişemeyeceğim diye düşünüyordum. Bana kalırsa insanlar teknolojik açıdan Mars'a gitmeye hazırlar. Ancak büyük bir problemimiz var, radyasyondan korunmak. Teknik olarak hepimiz biliyoruz ki Uluslararası Uzay İstasyonu 20 yıldır yörüngede uçuyor. O yüzden uzayda yaşam mümkün ama şu anda radyasyonu aşmak büyük bir sorun olarak önümüzde duruyor.

Benim Mars'ta yürüebilme hayalim suya düştü, onu söyleyebilirim. Ama ben inanıyorum ki Mars'ta bir insanın yürüdüğüne şahit olacağız” dedi.

‘UZAYDA BÜTÜN İNSANLARIN AYNI OLDUĞU HİSSİNE KAPILIYORSUNUZ’

Uzayda bulunduğu sırada hissettikleri hakkında da konuşan Lazutkin, “Uzayda çok ilginç şeyler var. Orada bütün insanların aynı olduğu düşüncesine kapılıyorsunuz. Orada siyaset yok, siyasetin insanı etkilediğine dair hiçbir iz bulamazsınız. Ve bana öyle geliyor ki siyaset aslında bizim yaşamımızı zorlaştırıyor” diye konuştu.

‘RUSYA VE ABD ARASINDA UAY ALANINDA REKABET YOK, İŞBİRLİĞİ VAR’

Soğuk Savaş döneminde Sovyetler Birliği ve ABD arasındaki uzay rekabetinin bugün Rusya ve ABD arasında sürüp sürmediği sorusunu da yanıtlayan Lazutkin, şöyle konuştu:

“Eskisi gibi bir rekabetten söz edemeyiz. Önceden Sovyetler Birliği ve ABD arasında kim daha önce uzaya çıkacak, Ay'a incek, bu tür rekabetler vardı. Ancak bugün öyle bir şey olduğunu söyleyemeyiz. Bugün biz aynı uzay istasyonunda birlikte çalışıyoruz ve şunu söyleyebilirim ki biz birbirimizi tamamlıyoruz. Bana göre şu anda durumumuz şu; biz iki rekabetçi bir devletten diğer devletlere uzay endüstrisi kapsamında eğitim veren devletlere dönüşmüş durumdayız. Şu anda birçok ülke uzay çalışmalarına dahil. Avrupa ülkeleri de Japonya da Latin Amerika ülkeleri de bu çalışmalara dahil oluyor. Ben şunu söyleyebilirim; biz iki devletten öte bir bütün gibiyiz. Biz şu anda uzay alanında yeni bir adım atacağız, bu yeni adım da Mars yürüyüşü diyebiliriz.”

‘YURİ GAGARİN’İN YERİNDE OLMAK İSTERDİM’

İmkanı olsa hangi kozmonotlarla uzaya gitmek istediği sorusunu yanıtlayan Lazutkin, “Bütün tanınmış olan kozmonotlara aynı duyguyla yaklaşıyorum. Uzaya ilk çıktığımda dünyamıza baktığımda üzgün gibiydim. Pencereden bakınca dünyamızın yuvarlak olduğu gördüm, ama ben bunu zaten biliyordum, bunun için buralara gelmeye gerek var mıydı diye düşündüm. Uzaya çıktığımda kendime şunu sordum; neden böyle hissettim de sevinç yaşamadım? Bunu şuna bağladım; ben uzaya geç çıktım. Uzaya ilk çıkan kozmonot Yuri Gagarin'e çok imrendim. Kimse hiçbir şey bilmiyorken uzaya çıktı, her şeyi ilk olarak gördü. Belki onun yerinde olmak isterdim. Hiç kimsenin görmediği şeyleri görmek isterdim. Ben uzaya belki de bir uzaylıyla gitmek isterdim. Ama bu ilk uçuş olacak, ancak o şartla giderdim.

‘UZAYDAN DÖNDÜĞÜMDE ‘BU EVRENDE YALNIZ DEĞİLİZ’ DİYE DÜŞÜNDÜM’

Lazutkin “Uzaylıların olduğuna inanıyor musunuz?” sorusuna ise “Uzaydan dönüğümden bende oluşan duygu şuydu; biz bu evrende yalnız değiliz. Uzaya çıksanız her şey yeni, her şey değişik gelir size, orada o kadar ilginç şeyler var ki... Uzay o kadar büyük ve ilginç ki aslında uzay hakkında çok az şey biliyoruz. Biz dünyamızda yaşıyoruz ve tüm hayatın burada olduğunu düşünüyoruz. Aslında hayat bütün evreni kapsıyor” yanıtını verdi.

Kozmonotların uzaya çıkmadan önceki hazırlık sürecinden de bahseden Lazutkin, kozmonotların uzaya çıkmadan önce uzun ve kapsamlı bir eğitim sürecinden geçtiklerini ve değişik coğrafya ve iklim koşullarında hayatta

kalmayı öğrendiklerini anlattı. Eğitim süresince birçok sınavdan da geçirildiklerini, sürekli sağlık testleri yapıldığını, her an programdan çıkartılma durumunun bulunduğunu kaydeden Lazutkin, o nedenle sağlıklarına çok dikkat etmek zorunda olduklarını vurguladı.

‘UZAY ALANINDA ÇALIŞMALAR İÇİN HİÇBİR ZAMAN GEÇ KALINMIŞ SAYILMAZ’
Lazutkin, uzay alanında yolun başında olan ve Uzay Ajansı kurma çalışmalarını yürüten Türkiye’ye tavsiyelerinin sorulması üzerine “Bir ülkenin uzay alanında büyük gelişmeler katetmiş olması, diğerinin bu alanda yolun başında olması çok da önemli değildir. Yeter ki bu konuda çalışmak istesin, bütün dünya buna açıktır. Bu konuda yeter ki istek uyandırıp çalışmaya başlayın. İster Amerikalılarla ister Ruslarla çalışın ama yeter ki çalışın” dedi.

Uzay alanında çalışmaya meraklı olan gençlere de tavsiyelerini aktaran Lazutkin, “Gençlere böyle bir merakları varsa bu alanda durmadan çalışmalarını tavsiye ederim. Uzay bilimleri, teknolojinin eriştiği en üst nokta olarak adlandırılıyor. Bizim sahip olduğumuz tüm gelişmeler, sahip olduğumuz bilgiler uzay bilimine temel oluşturmaktadır. Ben şahsen yeni olan her şeyle ilgilenmekten heyecan duyuyorum. Bu yeni bir program olur, yeni bir keşif olur, yeniliklerle uğraşmayı çok severim. İnsanlar yeni bir şeyle uğraşmayı seviyorlarsa uzay bilimi için iyi bir şeydir” diye konuştu.

‘UZAYDA SERBEST ZAMANINIZ YOK DENECEK KADAR AZDIR’

Lazutkin, zaman algısının uzayda dünyaya göre biraz daha farklı olduğunu, özellikle gece-gündüz ayrımının belirgin olmadığını ifade ederek “Dünyadayken gündüz ve gece olması bizim için bir gösterge şeklidir. Uzayda öyle anlar geliyor ki sürekli güneş var, hiç gece olmuyor. Biz uzaydayken bizim kendi saatlerimiz var, ona göre kendimizi düzenliyoruz. Uzaydayken her şey programlıdır. Serbest zamanımız yok denecek kadar azdır” dedi.

‘UZAYA ALIŞMAK BİRAZ ZAMAN ALIYOR’

Kozmonotların uzayda ve uzaydan döndükten sonra sağlık sorunu yaşayıp yaşamadıklarının sorulması üzerine ise Lazutkin, “Sıfır yerçekimine alışmak zor. Başınız ağrıyor, istifra ediyorsunuz. Aynı şekilde dünyaya indiğinizde de benzer sağlık sorunları yaşıyorsunuz. Dünyaya indiğinizde kaslarınız tembelleşmiş oluyor, o yüzden bir süre hızlı yürüyemiyorsunuz. Vücuttaki kan hacmi 1 litre kadar azalmış oluyor, kemikler de tembelleşmiş oluyor. Bir keresinde bir kozmonot yere indiğinde elini hafifçe masaya koydu ve parmağını kırdı. O yüzden biz dünyaya indikten sonra dikkatli davranmak zorundayız. Zaman içinde biz de sizin gibi normal bir dünyalı oluyoruz” diye konuştu.

1957 doğumlu olan Lazutkin, 10 Şubat 1997’de ilk uzay uçuşunu yaptı. Lazutkin, Soyuz TM-25 uzay aracı ve Mir Uzay İstasyonu’nda 184 gün 22 saat geçirdi. Bu uçuş sırasında bir çarpışma sonucunda uzay istasyonunda çıkan yangını atlatan Lazutkin, 14 Ağustos 1997’de Dünya’ya döndü. Lazutkin, 1998’de Rusya Federasyonu Kahramanı ödülü, 2011’de de Uzayda Keşif için Hizmetler Madalyası aldı. Lazutkin, Amerikan Uzay Ajansı NASA’dan da Uzay Uçuş Madalyası ve Kamu Hizmetleri Madalyası aldı.